

Riksföreningen för anestesi och intensivvård

intresseförening för sjuksköterskor inom anestesi och intensivvård sedan 1962

Verksamhetsberättelse år 2009

Förord

Arbetet i Riksföreningen för verksamhetsåret 2009 är avslutat. Till våra medlemmar överlämnar vi verksamhetsberättelsen med förhoppning om att ni ska granska den ingående och ställa frågor om innehållet.

Ordförande

Som ordförande i föreningen så innebär det att jag representerar föreningen på olika möten, seminarier och dylikt. Året 2009 började med att jag var närvarande på specialistsjuksköterskans dag på Nalen i Stockholm den 27 april. Här fick vi besked om att en utredning om specialistutbildningar och en behörighetsutredning skulle starta under våren. Dessa utredningar har jag sedan bevakat genom att jag har deltagit i två seminarium på SSF (Svensk Sjuksköterskeförening) (13/10 & 6/11) och ett på Vårdförbundet (23/10).

Vi har i Riksföreningen skrivit under en skrivelse som landets högskolor med specialistutbildningar inom anestesi, operation och intensivvård skickat iväg till Utbildningsdepartementet rörande utbildningens innehåll och längd. Viktigt är att bevaka dessa utredningar för att vi skall få specialiserade sjuksköterskor som motsvarar de krav som de kliniska verksamheterna har, vilket leder till en ökad patientsäkerhet.

Vi har också svarat på två remisser under det gångna året. En om Anafylaxi: Rekommendationer för omhändertagande och behandling, som Svenska Föreningen För Allergologi (SFFA) bar ansvaret för. Den andra remissen kom från Socialdepartementet, enheten för hälso- och sjukvård som handlade om kommissionens förslag till direktiv om kvalitets- och säkerhetsnormer för organ av mänskligt ursprung avsedda för transplantation. "Nya" hemsidan som vi nu haft under ett år fortsätter att utvecklas och samtidigt pågår ett förändringsarbete med Ventilens layout tillsammans med Ventilens redaktion.

Vårens AnIva kongress år 2010 är i Linköping den 27-28 maj.

Elisabeth Liljeroth

Ordförande

Utbildning

Under året har SSF (Svensk Sjuksköterskeförening), Nationellt Forum och Vårdförbundet haft flera seminarium tillsammans med Riksföreningar/intresseföreningar om hur specialistutbildningen skall se ut i framtiden med tanke på att det pågår en Behörighetsutredning och en Specialistsjuksköterskeutredning. Allt startade med specialistsjuksköterskans dag i början på året som Vårdförbundet, SSF (Svensk Sjuksköterskeförening) och Dagens Medicin stod för. En uppföljning av denna dag blir den 28 januari 2010. Frågan är: hur kommer specialistutbildningen att se ut i framtiden vad det gäller utbildningslängd, innehåll och inom vilka områden behövs det en specialistkompetens? Allt fler universitet och högskolor med specialistutbildningar inom anestesi och intensivvård har valt att ge sina studenter möjlighet att inom ramen för utbildningen skriva sin magisteruppsats. En trend som sannolikt kommer att fortsätta. Utbildningstiden har dock inte förlängts så idag kan det bli knappt om tid.

En annan fråga som också diskuteras är om det är en magisterexamen som vi behöver eller om det är en masterutbildning som vi kommer att behöva i framtiden med tanke på att Sverige är det enda land som har magisterutbildning idag och att kraven hela tiden höjs på vår

kompetens. Specialistutredningen skall ha lagt fram ett förslag till den 1 april 2010 medan Behörighetsutbildningen skall vara klar hösten 2010. Riksföreningen för anestesi och intensivvård kommer givetvis att bevaka dessa frågor under 2010.

För att täcka bristen på våra yrken fortsätter uppdragsutbildningar inom båda professionerna på flera orter i landet men framtiden kan inte bara lösas med att utbilda fler, utan andra åtgärder måste till för att behålla de specialistsjuksköterskor vi har.

Elisabeth Liljeroth

Utbildningsfrågor anestesi

Eva Barkestad

Utbildningsfrågor intensivvård

Kongresser

Vårkongressen i år var i Malmö. 350 deltagare kunde lyssna på ett varierat program, där vi bland annat kunde följa en patient genom vårdkedjan. En fantastisk bankett avnjöts i Glasklart – restaurang i hamnen i Malmö.

Höstkongressen hölls som sedvanligt på Stockholmsmässan i Älvsjö. De 320 deltagarna kunde ta del av ett blandat program. En av mina uppgifter som ansvarig för kongresser är att ordna föreläsare och kontinuerligt hålla kontakt med dessa.

May-Lena Färnert

Kongressansvarig

Kvalitet och forskning

Under året har arbetet med att utveckla en kompetensbeskrivning för intensivvårdssjuksköterskor fortsatt. Ett utkast finns tillgängligt på hemsidan och det har också presenterats i samband med vårens och höstens kongresser. Ett första remissutskick gjordes i december till intensivvårdsavdelningar samt högskolor. Utifrån detta kommer arbetat att fortsätta.

Kontinuerlig bevakning av aktuell forskning inom intensivvårdsområdet har skett.

Disputationer inom intensivvård har bevakats och korta sammandrag finns att läsa i Ventilen. Nätverksgrupperna bildades år 2008, syftet var att vara en resurs till styrelsen och därmed ge medlemmarna en ökad delaktighet och möjlighet att påverka viktiga beslut. Under hösten har skett en diskussion om hur nätverksgrupperna använts.

Ett arbete har påbörjats, med att undersöka om intresse finns för att skapa ett ”fellowship”, (kliniskt träningsprogram, utbildning efter specialistutbildningen). Verksamhets- och vårdchefer i hela landet inbjöds till en informationsdag i maj i Malmö. Intresset bland deltagarna var stort. Under hösten har fortsatta diskussioner skett om uppbyggnad av ett ”fellowship”. En arbetsgrupp har tillsatts för att konstruera organisationen kring detta.

Eva Åkerman

Kvalitets- och forskningsfrågor

EfCCNa

EfCCNa (European federation of Critical Care Nursing associations) firade 10 års jubileum i samband med höstens delegatmöte i Berlin. Under detta möte blev Israel invald som medlemsland.

Delegaterna representerar inte bara sin nation och sin Riksförening på mötet, utan arbete pågår aktivt i olika kommittéer. Under året har forskningsgruppen varit delaktig i publikationen The End of Life Study som har blivit publicerad i Nursing Critical Care 2009, 14 (3) 110-21.

Samma forskningsgrupp bearbetar just nu, två andra studier, Delphi study som undersöker vad sjuksköterskor i Europa anser om vilka forskningsområden som bör prioriteras i framtiden och en annan som handlar om etiska perspektiv och moralisk stress.

Många sjuksköterskor i Sverige har under sommaren och hösten deltagit i en tredje studie i E-link study. Syftet med studien var att undersöka intensivvårdsjuksköterskans kompetens. 20 allmänna intensivvårdsavdelningar deltog runt om i Sverige, och vi nådde en svarsfrekvens på ca 70 % och det betydde att ca 140 specialistsjuksköterskor med varierande erfarenhet svarade på en ganska så gedigen enkät. Studien pågår fortfarande men kommer att börja analyseras i januari 2010. Resultatet kommer att publiceras på hemsidan.

Sverige var värd för vårens delegatmöte år 2009, 19 representanter samt observatörer från 24 medlemsländer var i Stockholm på besök. Rapport från mötet kommer i vårnumret av Ventilen.

Sverige och Stockholm hade sin första besökare inom Exchange program under året. Danijela, intensivvårdsjuksköterska från Kroatien kom och gästade Karolinska, Solna och Danderyds sjukhus under en vecka i september.

Andra frågor som varit viktiga under året var förstas planeringen av nästa EfCCNa kongress i Köpenhamn år 2011.

WFCCN (World Federation of Critical Care Nurses)

I samband med World Federations Congress i Florens hölls ett delegatmöte där en ny ordförande valdes. Sverige var inte representerad. Till ny ordförande valdes Wouter de Graaf, som tidigare varit ordförande i den europeiska federationen och som är EfCCNa:s representant i ESNO (European Specialist Nurses Organisations)

Eva Barkestad

Kontaktperson EfCCNa och WFCCN

IFNA

Möten inom IFNA (International Federation of Nurse Anesthetists) äger rum varje år. Vartannat år träffas ländernas representanter och vartannat år själva styrelsen. Årets möte, som ägde rum i Haag, Nederländerna, var avsett för styrelsen som förutom styrelseordförande, president, vice presidenter och kassör består av sex ledamöter från Finland, Island, Spanien, Storbritannien, Taiwan och Sverige.

Anledningen till att IFNA mötet ägde rum i Haag var att förbereda styrelsen inför världskongressen i Haag i juni 2010. Kongresslokalen besöktes och kommittén för kongressen presenterade det vetenskapliga och sociala programmet.

IFNA:s ekonomi är stabil som möjliggör finansiering av projekt på både kort och lång sikt. Utgifterna kommer däremot att öka vartannat år på grund av arrangemang av världskongress med två års mellanrum från och med år 2012.

Sandra Ouellette, president för IFNA, meddelar att hon inte kommer att ställa upp till nästa års val till president. Jackie Rowles, president för AANA (American Association Of Nurse Anesthetists) kommer att representera USA.

Vid förra mötet fördes en diskussion om att utveckla en databank av experter inom IFNA genom att varje land föreslår experter inom olika specialområden som t ex kvalitetssäkring, juridiska frågor, fondförvaltning, säkerhetsfrågor, ledarskap, forskning, evidensbaserad omvårdnad, avancerad klinisk omvårdnad, huvudtalare och ämnestalare. Förslag på representanter från USA presenterades. Övriga länder uppmanas att komma med förslag för att få en mer internationell representation.

Förslag framkom på att återinföra en kommitté som företräder frågor som berör den kliniska praktiken. En sådan kommitté har tidigare existerat men upplöst på grund av brist på finansiering.

Strategier och aktiviteter som IFNA skall arbeta med är ett ökat medlemskap, behålla befintliga medlemmar, förbättra relationer inom och utom IFNA, tillsammans med IFNA:s utbildningskommitté införa ett program för ackreditering, revidera och godkänna den strategiska planen, utarbeta IFNA:s historiebok, göra webbsidan mer populär och verka för ett mer synligt IFNA under 2010.

Nästa IFNA möte är i Haag i samband med världskongressen i juni 2010.

För mer information angående IFNA gå in på hemsidan med adress: www.ifna-int.org

Ingrid Andersson

kontaktperson IFNA

NOSAM

I NOSAM (nordisk samarbetsorganisation) ingår, förutom Sverige, Danmark, Finland, Färöarna, Island och Norge. De nordiska representanterna träffas en till två gånger per år. Ordförandeskapet alternerar mellan länderna och är på två år. Inför mötena skrivs en landsrapport för att informera om aktuella frågor inom professionerna anesthesi och intensivvård. Riksföreningen ser det som viktigt att det nordiska samarbetet fungerar. NOKIAS (nordisk kongress för anesthesi- och intensivvårdssjuksköterskor) arrangeras vart tredje år. Nästa NOKIAS äger rum år 2010 på Färöarna.

Under året som gått har NOSAM haft två möten, i Torshavn, Färöarna i mars och i Åbo, Finland i november. Eftersom NOKIAS äger rum på Färöarna år 2010 ägnades båda mötestillfällena åt att planera och organisera kongressen beträffande föreläsningar och föreläsare.

Andra frågor som kort berördes i samband med mötena var respektive länders specialistutbildning och efterutbildning.

En representant från Färöarna presenterade programmet för NOKIAS 2010 på höstens AnIva kongress. I kongressen representerades de nordiska länderna av deltagare från Danmark och Island.

NOSAM broschyren har reviderats och den nya upplagan fördelades mellan länderna. Nästa NOSAM möte är i Köpenhamn, Danmark, i maj 2010.

Ingrid Andersson

Nordisk kontaktperson anesthesi

Eva Åkerman

Nordisk kontaktperson intensivvård

Medlemstidskriften AnIva Ventilen

Under året 2009 har AnIva Ventilens redaktion delvis bytt medarbetare. Roland Nilsson som varit redaktionsmedlem och chefredaktör under många år avgick och även redaktionsmedlem Oili Tengvall lämnade redaktionen i samband med årsmötet i Malmö i maj. Nya redaktionsmedlemmar som valdes på årsmötet är Cathrin Madsen Rihlert och Eva Söderlund. Marianne Birke Englid, nuvarande redaktionsmedlem, har utsetts till ny chefredaktör efter Roland Nilsson.

Under året 2009 har AnIva Ventilen utkommit med fyra nummer. Tidningen har innehållit förkortade uppsatser, resereportage, arbetsplatsreportage, avhandlingsreferat, presentation av nya medlemmar samt recensioner av nyutkomna böcker inom intresseområdet. Arbetet med AnIva Ventilen har till största delen haft redaktionell karaktär och bestått i att kontakta tänkbara författare, vara behjälplig i skrivprocessen samt att korrekturläsa artiklar. Några artiklar och intervjuer har redaktionen själv producerat. Under år 2009, i nummer 1, introducerades en ny tidningslay-out som tagits fram av Roland Nilsson, den tidigare chefredaktören, i samverkan med Via Media i Landskrona.

Redaktionsmedlemmarna har växelvis adjungerats till de styrelsemöten Riksföreningen för anesthesi och intensivvård haft under året. Samtliga dåvarande redaktionsmedlemmar deltog

vid planeringskonferensen i januari 2009. Redaktionsmedlemmarna deltog också vid såväl vårkongressen i Malmö som vid höstkongressen i Stockholm. Redaktionsmöten har begränsats till möten i samband med kongresser och ett telefonmöte har genomförts under år 2009. Vid EfCCNa:s vårmöte i Stockholm deltog Monica Magnusson och Marianne Birke Englid. Monica Magnusson ingår i EfCCNa:s utbildningskommitté och deltog även på EfCCNa:s höstmöte i Berlin.

Redaktionsmedlemmar har också aktivt deltagit i projektarbeten som bedrivits under året – främst projektarbetet med att rekrytera nya medlemmar och projektarbetet med att skapa ett så kallat Fellowship-program för anestesi- och intensivvårdssjuksköterskor samt framtagande av en kompetensbeskrivning för specialistsjuksköterskor med inriktning mot intensivvård.

Marianne Birke Englid

Chefredaktör Ventilen

Fokusfrågor för styrelsen

Arbete pågår med att:

Utveckla en kompetensbeskrivning för intensivvårdssjuksköterskor.

Socialstyrelsen publicerade år 2005 ”Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska”.

Den omfattar inte specialistsjuksköterskor så därför beslöt Riksföreningens styrelse att i samarbete med SSF (Svensk Sjuksköterskeförening) upprätta kompetensbeskrivningar för specialistsjuksköterskor inom anestesi och intensivvård.

Kompetensbeskrivningen för anesthesisjuksköterskor färdigställdes år 2008.

Arbete pågår med att:

Utveckla ett utbildningsprogram ”fellowship” (kliniskt träningsprogram, utbildning efter specialistutbildningen).

Några av anledningarna till att utarbeta en sådan utbildning kan t.ex. vara att få behålla personal, skapa grund för rekrytering, erbjuda möjligheter och karriärspår.

Arbete pågår med att:

Marknadsföra Riksföreningen och värva medlemmar.

Vi är en intresseförening där medlemmarna är viktigast. Vi verkar för våra professioner på olika sätt och våra medlemmar är en ekonomisk förutsättning för fortsatt verksamhet. Det ska vara ett naturligt val för varje specialistsjuksköterska inom anestesi och intensivvård att vara medlem i Riksföreningen. Medlemsantalet har tyvärr gått ner de senaste åren och det är orsaken till att styrelsen har bedrivit processarbete med värvning av nya medlemmar.

AnIva kongresser

IVAN har bytt namn till AnIva, så i fortsättningen kallas Riksföreningens kongresser för AnIva kongresser.

Vårens AnIva kongress arrangerades i Malmö 7-8 maj.

Höstens AnIva kongress arrangerades på Stockholmsmässan i Älvsjö 19-20 november.

Forskningsstipendium Fria föredrag och Poster

Riksföreningens forskningsstipendium har utdelats till:

Katarina Berg, Hälsouniversitetet, institutionen för medicin och hälsa, avd för omvårdnad, Linköpings universitet

Syfte: ”Att beskriva postoperativ återhämtning på sjukhuset och i hemmet vid utskrivning från dagkirurgisk enhet”.

Studien är en del i Katarinas Bergs avhandlingsarbete. Resultatet från studien är tänkt att publiceras som vetenskaplig artikel i en internationell tidskrift.

Bästa Fria föredrag:

Pris utdelades på höstens AnIva kongress till:

Katarina Åkesson, Brännskade-iva, Karolinska Universitetssjukhuset, Solna

Ämne: "Sweden Burn Camp 2009".

Det främjar en svårt utsatt patientgrupp och fördjupar förståelsen och kunskapen hos sjuksköterskan.

Bästa Poster:

Pris utdelades på höstens AnIva kongress till:

Christina Liffner, Intensivvårdsavdelningen, Linköpings Universitetssjukhus.

Ämne: "Postgraduate utbildning för specialistsjuksköterskor inom intensivvård".

Det ska leda till att specialistsjuksköterskor upprätthåller sin kompetens och därmed ger patienterna en säker vård samt att det ger en stimulans till att stanna kvar i vården.

Remissvar

Anafylaxi: Rekommendationer för omhändertagande och behandling

Remissvar till: SFFA (Svenska Föreningen För Allergologi)

Kommissionens förslag till direktiv om kvalitets- och säkerhetsnormer för organ av mänskligt ursprung avsedda för transplantation

Remissvar till: Socialdepartementet

Årsmöte

Riksföreningens årsmöte ägde rum 8 maj i Malmö

Styrelsemöten

Styrelsen har under år 2009 haft sex styrelsemöten:

23 januari, 14-15 mars, 9-10 maj, 29-30 augusti, 26-27 september, 21-22 november.

Planeringskonferens:

Styrelsen har tillsammans med redaktionskommittén för AnIva Ventilen haft planeringskonferens 24-25 januari, för planering av arbetsåret 2009.

Övriga möten.

EfCCNa möten: 25-26 april i Stockholm, 5-7 oktober i Berlin

IFNA möte: 12-14 juni i Haag

NOSAM möten: 19-22 mars, 6-8 november i Åbo.

Specialistsjuksköterskans dag, 27 april i Stockholm

Ordföranderådet, 13 oktober på SSF i Stockholm

Specialistutredningen och Behörighetsutredningen, 23 oktober på Vårdförbundet, Stockholm

Nationellt forum, 6 november på SSF i Stockholm

Medlemsantal

Antalet medlemmar i Riksföreningen år 2009 uppgick till 2900.

Stockholm 23 januari 2010

Elisabeth Liljeroth

Eva Åkerman

Roger Bergebo

Margita Åberg

Ingrid Andersson

Eva Barkestad

Lotti Orvelius

Monica Edberg

May-Lena Färnert